

פסחים דף ל

עקידת יצחק שער נט

והנה בשאר עניני הביעור והבדיקה הצריכים אל מצות השבוע ההוא הנזכר, יש ענינים נכבדים, ובהגעלת הכלים המתחלפים, וצורך טהרתם, על חלוקי כתות האדם וחיוב הכשרם. יש מהם אשר לא יקבלו שום טהרה ונקיון, וטעונית שבירה או גניזה, והם כלי חרס אשר נשתמשו בהם בחמין בכל דבר איסור (שם ל.), ועל דוגמתן באנשים אמר ירמיהו (איכה ד ב) 'בני ציון היקרים' וגו', 'איכה נחשבו לנבלי חרש' וגו', כלומר שאין להם תקנה אלא בשבירה, וכמו שאמר (ירמיה כב כח) 'העצב נבזה נפוץ האיש הזה כניהו אם כלי אין חפץ בו'. ומהן שמקבלין תיקון, ומתחלקין אל אותם ארבעה חלוקי כפרה שהיה רבי ישמעאל דורש, עבר על מצות עשה ועשה תשובה, לא זו משם עד שמוחלין לו (יומא פו.). ועל זה נאמר (ירמיה ג כב) 'שובו בנים שובבים ארפה משובותיכם', דוגמת הכלים שנשתמשו בהם בצונן, ודי להם בשטיפה (עבודה זרה עה.). עבר על מצות לא תעשה ועשה תשובה וכו' (יומא שם), דוגמת הכלים שנשתמשו בהם בחמין וטעונית שפשוף והגעלה (עבודה זרה שם). עבר על כריתות ומיתות בית דין ועשה תשובה וכו' (יומא שם), דוגמת הכלים שנשתמשו בהן על ידי האור עצמו, שלא יספיק להם רק כשיבואו באש ממש (עבודה זרה שם). אמנם מי שיש בידו חלול השם (יומא שם), הם דוגמת כלי החרס שאין להם טהרה רק בשבירה (פסחים שם), כמו שאמרנו. והנה פירוש

זוהר ח"ג דף קנג.

צימנא ואומרים על מאני דפסחא כלים
שנשתמשו בהן בצונן מטבילין בצונן והן
טהורים איטן נשמתין דאיטון מסטרא
דרתמי ואיטון רחמנים מארי חנא וחסדא

לא גריבין לאדכאה צמים פושרים כציטונים כ"ש צמחי חמין דבהן מתדבין רשעים
גמורים דמתמזין גרמייהו באשא דילה"ר ועלייהו אמתר כל דבר אשר יבא באש
בגין זוהמא דלהן נפישא אבל לדיקים גמורים בצונן דעלייהו אמתר כל המשים
ריוח (א) צין הדבקים מלננים ליה גיהנם ואי נשמתין חמריים דאיטון כמאני חרס
שבירתן זו היא *טהרתן כד"א נשברו נטהרו ורזא דמלה (תהלים נא) זבחי אלהים
רוח נשברה וגו' אבל איטון דמשדלין באורייתא דככתב וצאורייתא דבע"פ דאיטון
אש ומים ואיטון דמשדלין צרי דאורייתא דליה אור דכתיב זה (משנ"ו) ותורה
אור באורייתא איטון מתדבין זה • ועוד צפ' הרואה • הרואה תמרים בחלום